

UTREDNING AV PUBLISERINGSINDIKATOREN OG STRATEGI FOR VITENSKAPELIG PUBLISERING ETTER 2024

VIDAR RØEGGEN, UHR

Presentasjon for NARMAs årskonferanse 2024

12. mars 2024

DET NASJONALE
PUBLISERINGSUTVALGET
UTREDER
PUBLISERINGSINDIKATOREN

Arbeidsgruppen ledes av Tanja Storsul (OsloMet), medlemmer er Jens Petter Berg (RHF – Oslo Universitetssykehus) og Henrik Urdal (Instituttsektor og direktør ved PRIO). Rådgiver for arbeidsgruppen er Gunnar Sivertsen (NIFU) og sekretariat er Vidar Røeggen (UHR)

Mandat:

Løsningen skal svare ut fem overordnede mål:

1. behovene til finansieringssystemene for helseforetak og forskningsinstitutter for en publiseringsindikator som stimulerer både til kvalitet og omfang i forskningsproduksjonen
2. god statistikk om vitenskapelig publisering som kan benyttes til styrings- og analyseformål både nasjonalt og ved forskningsinstitusjonene
3. god avgrensning av publikasjoner som følger vitenskapelige metoder og normer for kvalitetssikring
4. forskeres behov for informasjon om kvalitet i fagfellevurderinger og andre redaksjonelle prosesser i tidsskrifter og forlag
5. lavest mulig samlede administrasjonskostnader og rapporteringsbyrde

Utredningen skal vurdere alternativer

en organisering som ligner
dagens system og som er
mest mulig effektivt
gjennomførbart i lys av
endringene i
finansieringssystemet

et alternativ som innebærer
vesentlig, reduserte
samlede
administrasjonskostnader

et alternativ som dekker
flere av forskersamfunnets
informasjonsbehov knyttet
til vitenskapelig publisering
og publiseringskanaler
vesentlig bedre enn i dag

INSTITUSJONER OG FAGOMRÅDER ER INVITERT TIL Å GI INNSPILL

Til de regionale helseforetakene

Deres referanse

Vår referanse
23/245-3

Vår dato
15.12.2023

Innspill til utredning av publiseringsindikatoren

I stortingsmelding nr. 14: Utsyn over kompetansebehovet i Norge signaliserer regjeringen at institusjonene i universitets- og høyskolesektoren fra 2023-budsjett ikke lenger vil få noen regelstyrt budsjettendring basert på antall publiseringspoeng. Samtidig slår de fast at det ikke er gjort endringer i finansieringssystemene for forskningsinstituttene og helseforetakene, som også baseres på publiseringspoeng.

Regjeringen viser i meldingen til at statistikken om vitenskapelig publisering ved universitetene og høyskolene skal videreføres, og at det vil settes i gang en utredning om organiseringen og utformingen av rapporteringen, kanalregisteret og indikatoren, samtidig som konsekvensene for finansieringen av institutter og helseforetak vurderes.¹

Det nasjonale publiseringsutvalget har fått i oppdrag å lede utredningsarbeidet og har opprettet en egen arbeidsgruppe til å utrede. Arbeidsgruppen har representasjon fra UH-sektor, fra forskningsinstituttene og fra helseforetakene. Les mer om arbeidsgruppen [her](#). I mandatet for utredningen heter det at utredningen skal vurdere ulike alternativer for avgrensningen av publiseringsstatistikken og organisering av arbeidet knyttet til denne opp mot følgende mål:

- behovene til finansieringssystemene for helseforetak og forskningsinstitutter for en publiseringsindikator som stimulerer både til kvalitet og omfang i forskningsproduksjonen
- god statistikk om vitenskapelig publisering som kan benyttes til styrings- og analyseformål både nasjonalt og ved forskningsinstitusjonene
- god avgrensning av publikasjoner som følger vitenskapelige metoder og normer for kvalitetssikring
- forskeres behov for informasjon om kvalitet i fagfellevurderinger og andre redaksjonelle prosesser i tidsskrifter og forlag
- lavest mulig samlede administrasjonskostnader og rapporteringsbyrde

Følgende skal være dekket blant alternativene som vurderes:

1. en organisering som ligner dagens system og som er mest mulig effektivt gjennomførbart i lys av endringene i finansieringssystemet i UH-sektoren og samtidig ivaretar instituttsektorens og de regionale helseforetakenes behov.
2. et alternativ som innebærer vesentlig, reduserte samlede administrasjonskostnader
3. et alternativ som dekker flere av forskersamfunnets informasjonsbehov knyttet til vitenskapelig publisering og publiseringskanaler vesentlig bedre enn i dag

Utredningen skal til slutt vurdere hvordan de angitte behovene blir dekket i andre land, og se hen til utviklingstrekk i det samlede datagrunnlaget knyttet til vitenskapelig publisering internasjonalt.

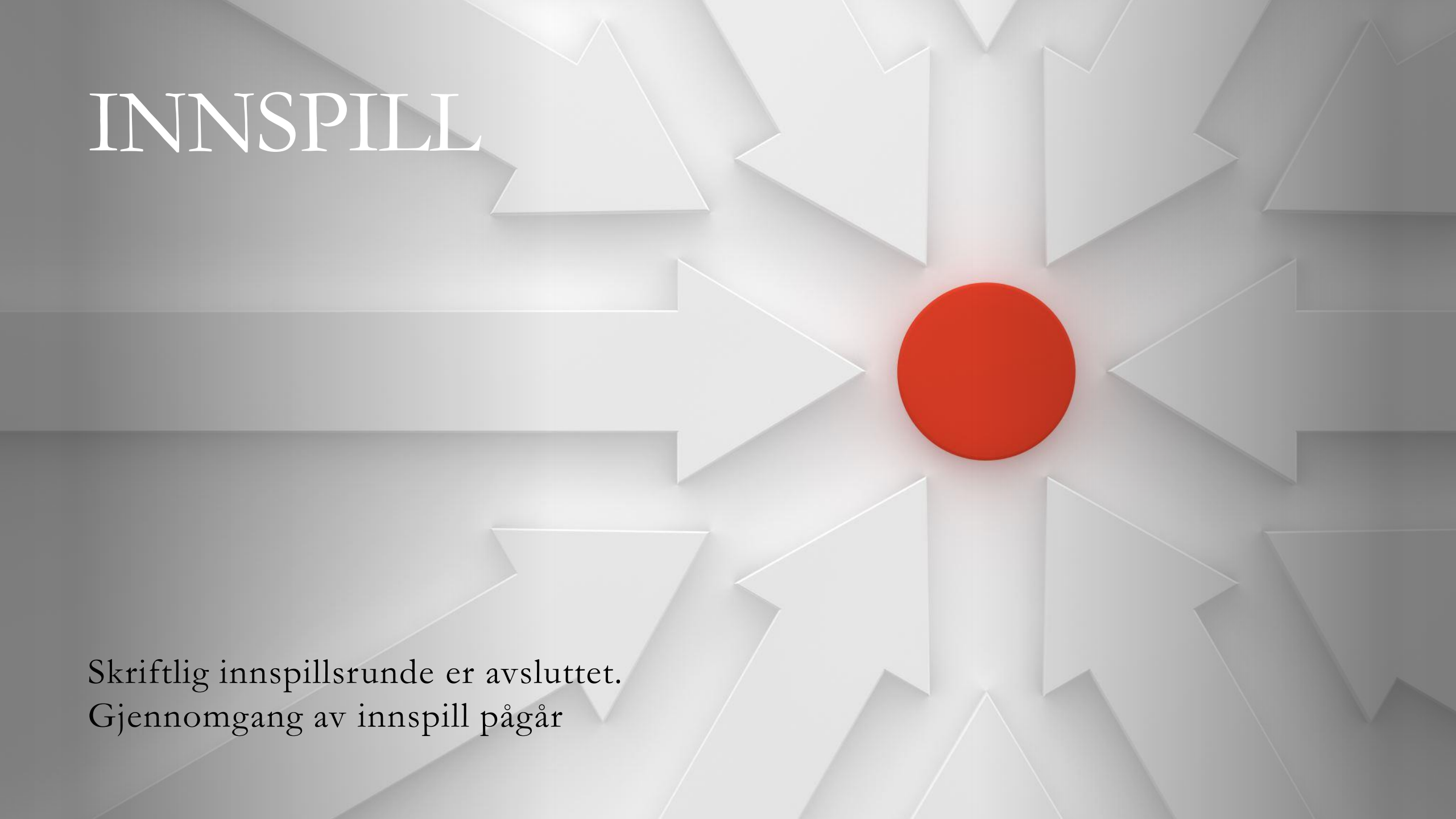
¹ Selv om publiseringsindikatoren nå fjernes fra budsjettmodellen til UH-sektoren, trenger vi fortsatt en indikator for publisering av flere grunner. Først har vi behovene i finansieringssystemene til instituttsektoren og helseforetakene. Deretter har vi behovet for en indikator som gjør statistikken sammenliknbar mellom institusjoner, sektorer og på tvers av fag. Derfor bruker arbeidsgruppen denne overskriften når vi nå inviterer til innspill.

Andre møter

- **4. desember – Styret i FFA**
- **13. desember – Styret i UHR**
- 18. januar – Kanalregisteret (HK-dir)
- 22. januar - UHR-Økonomi og administrasjon (AU)
- 25. januar – UHR-Humaniora (AU)
- 26. januar – UHR-Samfunnsfag (AU)
- 30. januar – SIKT /NVA/Cris
- 31. januar – UHR-Kunst, design og arkitektur (AU/publiseringskomité)
- **2. februar – Norges Forskningsråd**
- 7. februar – Forskerforbundet
- **9. februar – NOKUT**
- **20. februar – Helse- og omsorgsdepartementet**
- **26. februar – Det nasjonale publiseringsutvalget**
- 7. mars – UHR-Bibliotek
- 12. mars- HK-dir.

INNSPILL

The background features a central red circle with a soft white glow. Surrounding this circle are twelve white arrows, each pointing outwards in a radial pattern. The arrows are arranged in a circular formation, creating a sense of expansion or outward movement. The overall color scheme is minimalist, using white, red, and shades of gray.

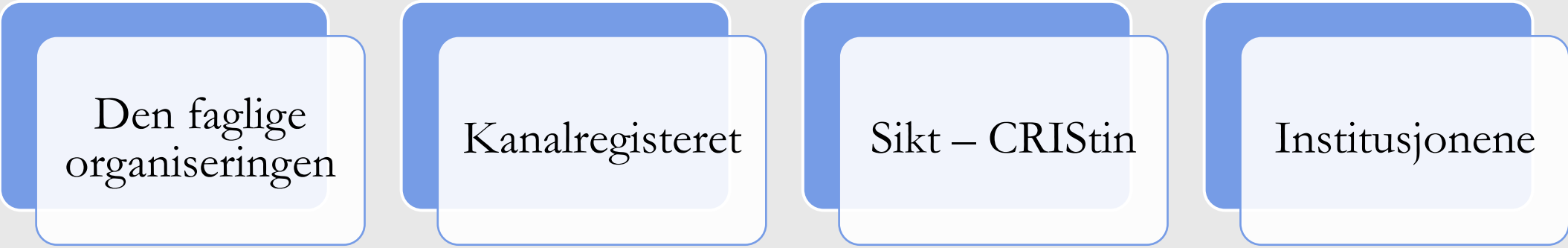
Skriftlig innspillsrunde er avsluttet.
Gjennomgang av innspill pågår

Svar fra fag og institusjoner

- UH-sektor: 18 institusjoner har svart i tillegg til UHR
- Instituttsektor: 13 forskingsinstitutter har svart i tillegg til FFA
- Helseforetak: 3 helseforetak har svart
- Fagområder: De fire nasjonale publiseringsutvalgene har hatt egen møter og avlevert egne skriftlige svar
- Fagfelt:
 - 11 nasjonale fagorgan i humaniora
 - 8 nasjonale fagorgan i samfunnsfag
 - 5 nasjonale fagorgan i MNT-fag
 - 5 publiseringskomiteer i medisin
- Andre: 9 andre institusjoner har levert innspill

Ressursbruk

Den faglige
organiseringen

Kanalregisteret

Sikt – CRISTin

Institusjonene

Veien videre

- Arbeidsgruppen har nå gjennomgått og diskutert alle innspill
- Skrivning av rapport i mars
- Arbeidsgruppen møtes for å drøfte anbefalinger 8. april
- Fysisk møte i Det nasjonale publiseringsutvalget 26. april. Her får utvalget utkast til rapport med forslag til anbefalinger
- Mai - skrive ut rapport
- 27. mai – siste møte i arbeidsgruppen
- 31. mai – oversendelse av rapport med anbefalinger til KD

Strategi for vitenskapelig publisering etter 2024

14. DESEMBER 2023

Strategi for vitenskapelig publisering etter 2024

Prosess

- Initiativ fra UHR og FFA
- Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032
- Referansegruppe og arbeidsgruppe
- Foreløpig rapport publisert 15. juni 2023
- Frist for innspill 1. oktober 2023
- Lansering av rapport 14. desember

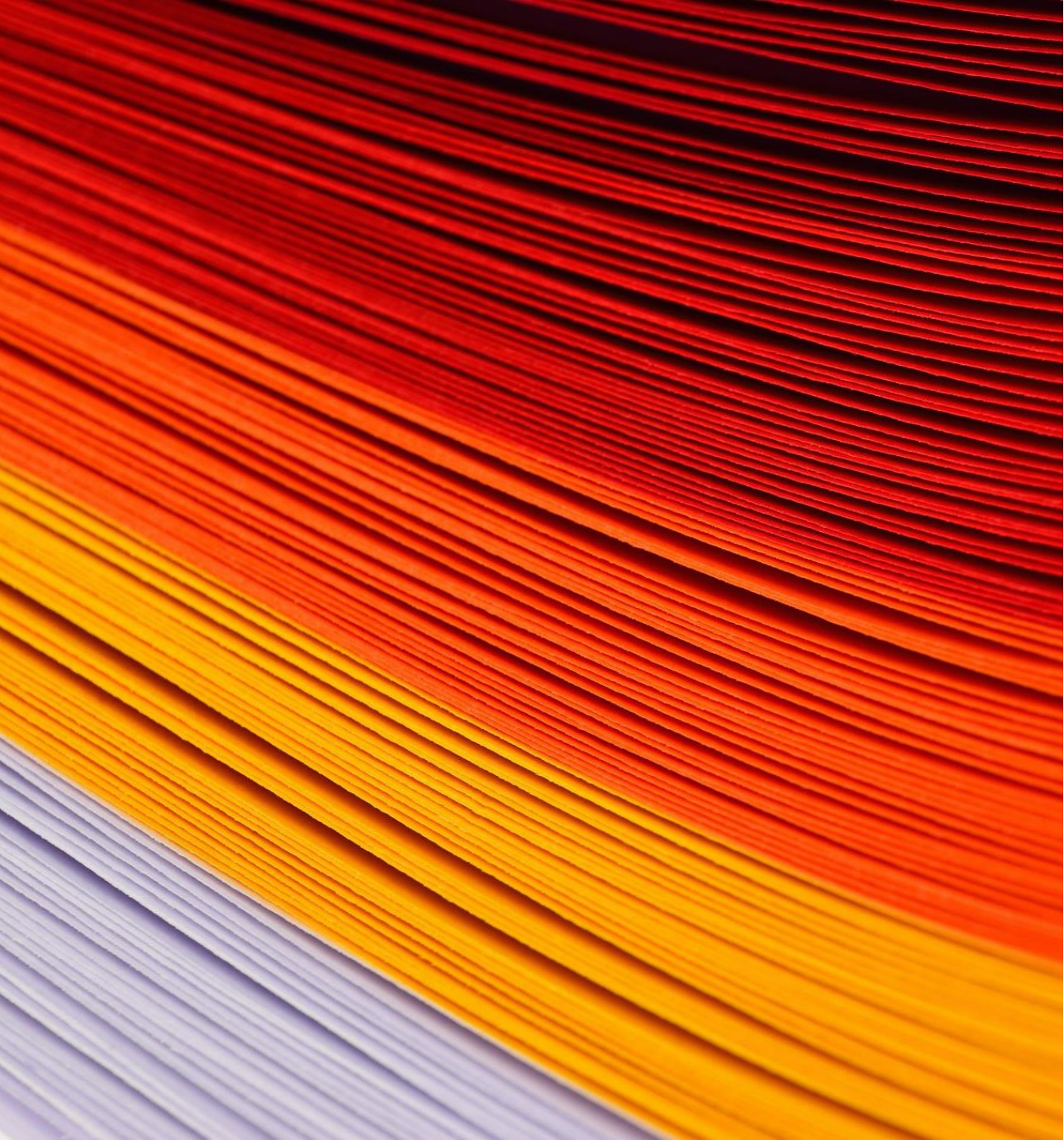

Anbefalinger er gitt til

- Myndigheter
- Forskningsfinansiører
- Forskningsutførende organisasjoner
- Forskere

Anbefaling til myndighetene

- **Oppdatere Nasjonale mål og retningslinjer** for åpen tilgang til vitenskapelige artikler i tråd med anbefalingene i denne rapporten
- **Finansiere og realisere nødvendig infrastruktur** for åpen publisering
- Videreutvikle **Register over vitenskapelige publiseringskanaler** i samarbeid med fagmiljøene, inkludert
 - sikre kritisk evaluering av tidsskrifter gjennom kanalregisteret
 - bidra til at det nasjonale kanalregisteret kan integreres med relevant internasjonal infrastruktur
 - synliggjøre relevante og gode diamanttidsskrifter
- Innføre **nasjonal rettighetsstrategi** i tråd med internasjonal utvikling på feltet

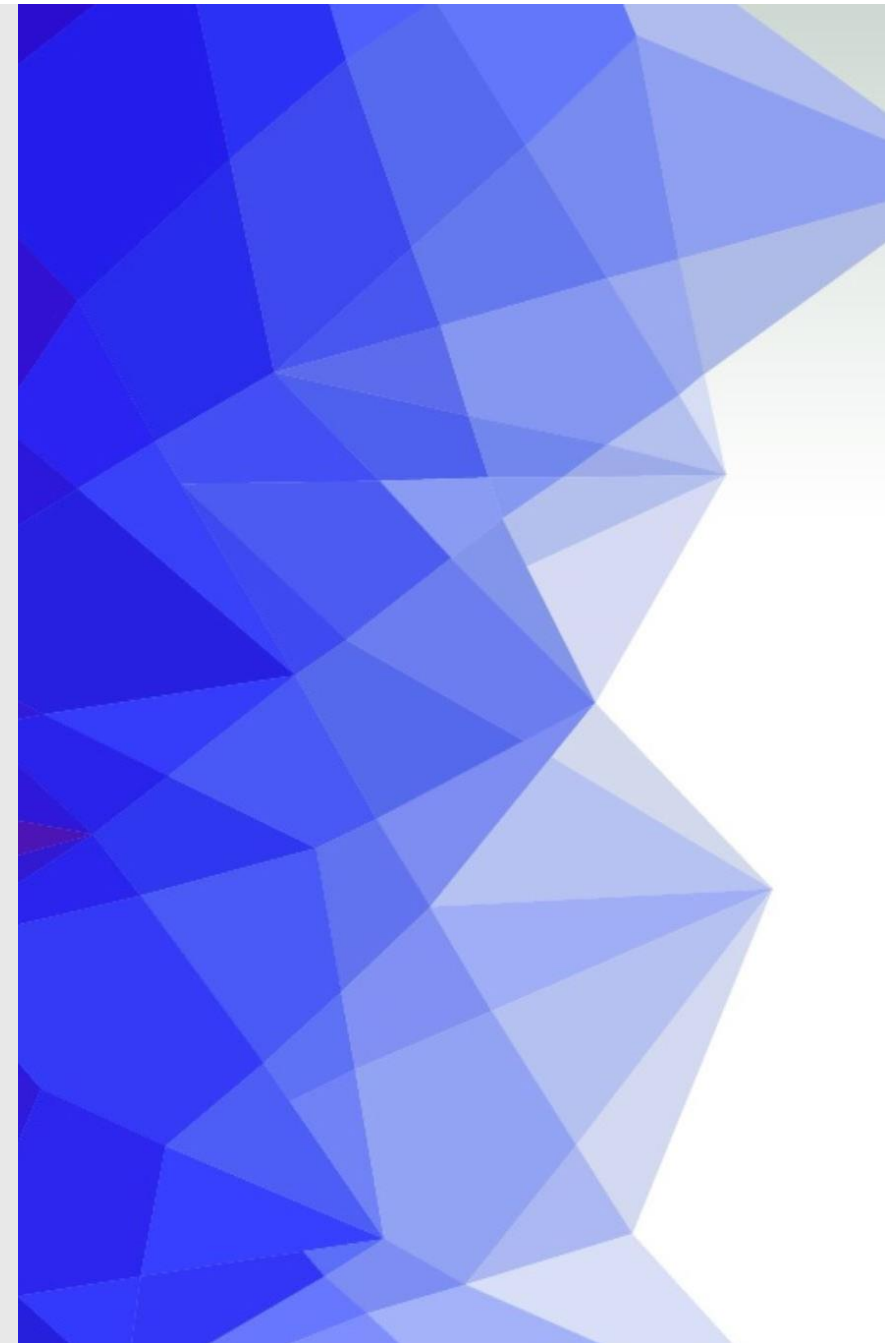

Anbefaling til myndighetene

- Videreføre støtteordningen for norskspråklige tidsskrifter i humaniora og samfunnsfag (**NÅHST**) på dagens nivå.
- Vurdere å utvide med tilsvarende ordning for **flere fagområder** og bidra til at internasjonale tidsskrifter av høy kvalitet med forankring i Norge kan finne hensiktsmessige modeller for å publisere åpent
- Opprette en finansieringsmodell for **vitenskapelige bøker** for å stimulere til umiddelbar åpen tilgang
- **Samarbeide med nasjonale og internasjonale** aktører for å fremme ønsket utvikling av publiseringslandskapet

Forskningsfinansiører

- **Delta aktivt i nasjonale og internasjonale fora** som utvikler publiseringslandskapet i en ønsket retning
- Bidra til å **finansiere kostnader til åpen publisering** og relevant infrastruktur
- **Vektlegge innhold og kvalitet i søknadsbehandling og evalueringer**, i tråd med ARRA og NOR-CAM
- Stimulere til mer **forskning om effektene av åpen forskning** og endringer av vurderingssystemet
- Være en **pådriver for deling** av alle forskningsresultater
- Være en **pådriver for at forskere beholder rettighetene** til sin forskning
- Være en **pådriver for å utvikle alternative publiseringskanaler**, for eksempel innen diamant publisering

Forskningsutførende institusjoner

- Sørge for nødvendig **opplæring i åpen publisering** som fremmer kvalitet og seriøsitet
- Sørge for **oversikt over institusjonens kostnader** forbundet med publisering
- Samarbeide nasjonalt om å finne enhetlige modeller og **felles metodikk for å monitorere kostnader**
- Legge til rette for **at fagmiljøer kan påta seg** redaktør- og redaksjonsansvar i gode og åpne publiseringskanaler og fagfellevurdering innenfor eget fagfelt
- Legge til rette for at fagmiljøer **kan etablere og videreutvikle** gode og åpne publiseringskanaler
- Innføre **institusjonell rettighetsstrategi** med en kollektiv fordeling av ansvar

Forskningsutførende institusjoner

- Fortsette **PAR**-avtalene i en **tidsavgrenset overgangsperiode**, men stille strengere krav om pristransparens, kostnadsnivå og andre viktige vilkår, og bidra til å harmonisere krav på tvers av land
- Sørge for **progresjon, tallfesting og underlag** som muliggjør internasjonal monitorering av andelen artikler med åpen tilgang i tidsskrifter
- **Felles forhandlinger** om andre typer avtaler for å redusere pris- og kostnadsnivå og sikre andre viktige vilkår bør vurderes uavhengig av PAR
- **Støtte utviklingen av diamant åpen tilgang** i tråd med Action Plan for Diamond Open Access gjennom etableringen av kapasitetssenter for diamantpublisering
- Vurdere forskere og forskerkarrierer i tråd med **NOR-CAM og ARRA**
- Vurdere om institusjonen kan stille seg bak anbefalingene i **Helsinki-initiativet** om flerspråklighet i formidling av forskning
- **Delta i internasjonalt arbeid** for å fremme ønsket utvikling av publiseringslandskapet

Forskere

- **Velge** publiseringskanaler og -tjenester av **høy kvalitet** som sikrer umiddelbar og **åpen tilgang** til alle forskningsresultater
- **Delta aktivt i vurderingen av publiseringskanaler** i Kanalregisteret ved å dele positive og negative erfaringer
- Stimulere eller **bidra til utvikling av gode**, åpne og fagspesifikke publiseringskanaler med **høy kvalitet** og **transparente kostnader**
- Forskere som **påtar seg redaktøransvar** eller deltar i redaksjonsarbeid i et tidsskrift bør
 - reflektere rundt tidsskriftets eierskap
 - vurdere den redaksjonelle uavhengigheten hos utgiver
 - vurdere om tidsskriftet praktiserer en prispolitikk som står i rimelig forhold til kostnader

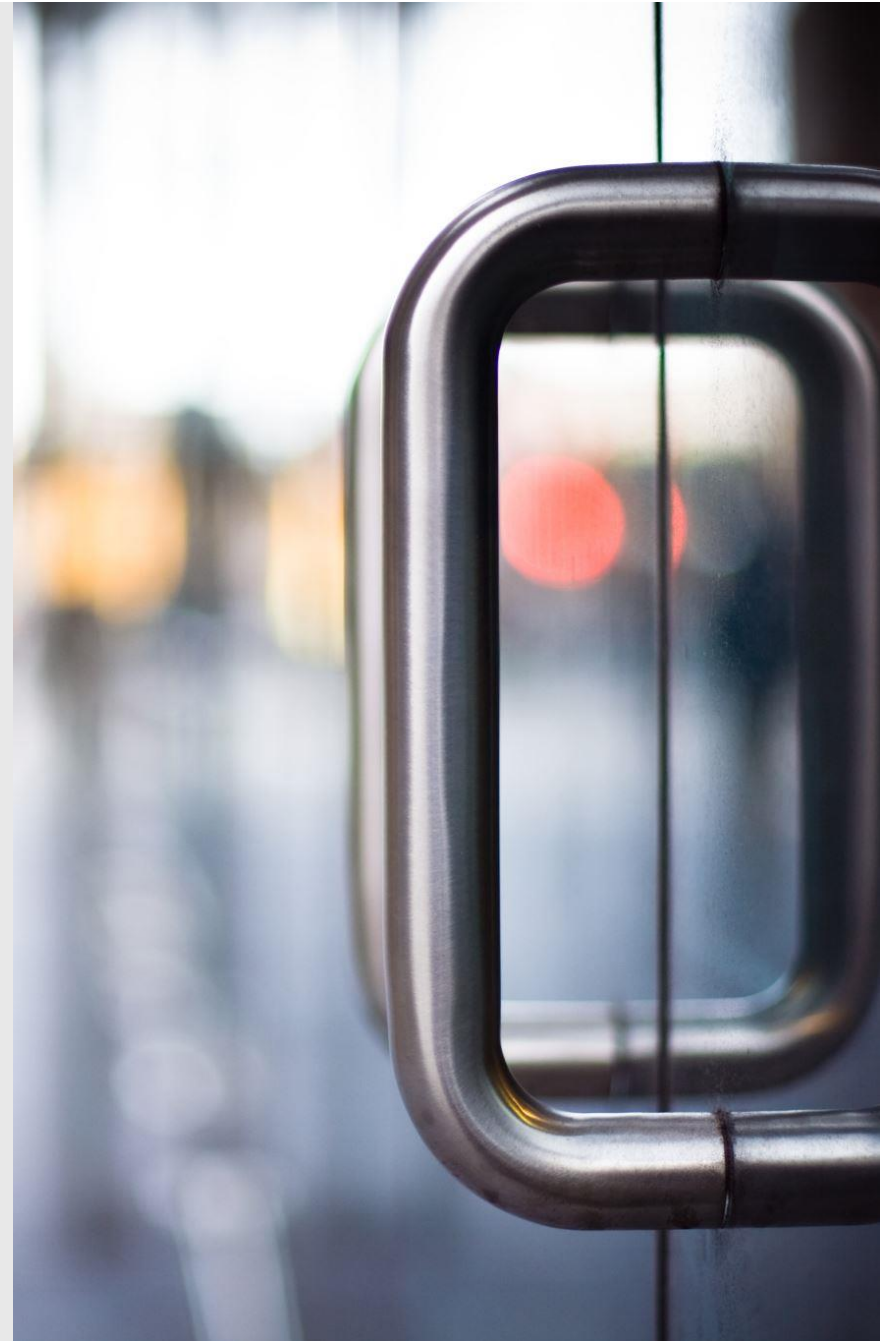
Forskere

- Teste ut og bidra til å (videre)utvikle **nye måter å publisere** og vurdere forskning på et tidlig tidspunkt (inkludert tilgjengeliggjøring av preprints og åpen fagfelleevaluering)
- **Velge diamant** åpen tilgang gitt at gode alternativer for dette finnes innen fagfeltet
- **Velge en kanal** som krever **rimelig publiseringsavgift** gitt at gode alternativer for dette finnes innen fagfeltet
- **Unngå frikjøp** av enkeltartikler i abonnementstidsskrifter og heller benytte det grønne sporet
- Gjøre artikkelen umiddelbart tilgjengelig i et **åpent arkiv** ved publisering i "lukkede" tidsskrifter

Oppsummert - Arbeidsgruppens prioriteringer

- Opptatt av løsninger som støtter opp om **realistisk vei til målet**
- At anbefalingene støtter opp om **kvalitet i forskningen**
- At anbefalingene er **økonomisk bærekraftige**. Dvs. at endringer må skje innenfor dagens rammer.

TAKK FOR MEG!